

જાહેર ખર્ચ અને દરિયાકાંઠાના રાજ્યો/માછીમારી

- અનંથન પી. એસ.

આઇસીએઆર- સેન્ટ્રલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફિશરીઝ એડ્યુકેશન, મુંબઈ આઇસીએસએફ ટ્રેનિંગ ઓફ ટ્રેનર્સ
વર્કશોપ ઓન એસેસએફ

13-15 ઓક્ટોબર 2022, ચેન્નાઈ

- પ્રસ્તુત ડેટા અને પરિણામો તેના ચાલુ અભ્યાસ તરીકે નિર્ણાયક નથી. દૃશ્યો વ્યક્તિગત છે.

- બજેટ અંદાજ, યોજનાઓ, શું છે?
- પ્રધાનમંત્રી મત્સ્ય સંપદા યોજના
- દરિયાકાંઠાના રાજ્યો અને માછીમારોને કેવી રીતે ફાયદો થાય છે?
- કેટલો ખર્ચ થયો (અનખર્ચિત) અને શેના પર ?

❖ બજેટ શું છે?

- પૈસા કેવી રીતે / ક્યાં ખર્ચવા તેની યોજના
- કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારો દર નાણાકીય વર્ષ (એપ્રિલ 1 થી માર્ચ 31) માટે સંસદ / રાજ્ય વિધાનસભામાં બજેટ રજૂ કરે છે: અંદાજિત આવક અને ખર્ચના વાર્ષિક નાણાકીય નિવેદન તરીકે ઓળખાય છે.

❖ અનુદાનની માંગ

આ પ્રસ્તાવિત બજેટ છે જે કેન્દ્ર અને રાજ્યના દરેક વિભાગ/મંત્રાલય દ્વારા તેના કાર્યક્રમો, ચોક્કસ વર્ષ માટેની યોજનાઓ માટે 'ગ્રાન્ટ તરીકે માંગવામાં આવે છે' મહેસૂલ ખર્ચ, મૂડી ખર્ચ, રાજ્યોને અનુદાન, લોન અને એડવાન્સિસ માટેની જોગવાઈઓનો સમાવેશ થાય છે.

❖ બજેટ અંદાજ (BE), બજેટ આઉટલે, પ્લાન આઉટલે, વગેરે

બજેટ એસ્ટીમેટ એટલે પ્રોજેક્ટ/યોજના માટે જરૂરી નાણાંનો અંદાજ કાઢવો તે દર્શાવે છે કે રકમ ભવિષ્યમાં ખર્ચવામાં આવશે.

❖ રિવાઇઝ્ડ એસ્ટીમેટ (RE)/BE (R)

સંભવિત ખર્ચની મધ્ય-વર્ષની સમીક્ષા પછી અપડેટેડ (સુધારેલું) બજેટ. આમ, નાણાકીય વર્ષના મધ્ય (સપ્ટે. ઓક્ટોબર) દરમિયાન તૈયાર થાય છે.

- બજેટ સરકારની ઈચ્છાઓ અને મહત્વાકાંક્ષાઓ દર્શાવે છે જ્યારે રિવાઇઝ્ડ એસ્ટીમેટ કેવી રીતે ખર્ચ થશે તે દર્શાવે છે.

❖ કેપિટલ vs. રેવેન્યુ એસપેન્ડીયર

રેવેન્યુ એસપેન્ડીયર	કેપિટલ એસપેન્ડીયર
• પગાર અને અલાઉન્સ, પેન્શન • વિકાસ યોજના ખર્ચ • સબસીડી અને કલ્યાણ લાભ • વ્યાજ ચુકવણી અને શુલ્ક	• ફિશ લેન્ડિંગ સુવિધાઓ • હારબર્સ • હેયરી • મશીનરી અને સાધનો
ભારત સરકારે પ્લાન અને નોન-પ્લાન ખર્ચનું વર્ગીકરણ 2016 માં રદ કરેલ છે અને કેપિટલ અને રેવેન્યુ ખર્ચનું પુનઃ વર્ગીકરણ કરેલ છે.	

❖ કેન્દ્ર સરકારની યોજનાઓ

યોજનાઓ/કાર્યક્રમો કે જે યુનિયન/કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ડિઝાઇન, આયોજિત અને જેને 100% ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવે છે.

કેન્દ્રીય લિસ્ટને આધારે કેન્દ્ર સરકારની ડિઝાઇન કરેલ યોજના

❖ કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા પ્રયોજિત યોજના

યોજનાઓ કે જે રાજ્યો દ્વારા લાગુ કરવામાં આવે છે પરંતુ નિર્ધારિત શેરહોલ્ડિંગ સાથે કેન્દ્ર દ્વારા પ્રાયોજિત કરવામાં આવે છે: 50:50 અથવા 90:10 અથવા 80:20 અથવા 70:30 ના ગુણોત્તરમાં.

કેન્દ્ર સરકારની પ્રયોજિત યોજના કેન્દ્ર સરકાર, રાજ્ય સરકાર અથવા બંને મળીને બનાવી શકે છે.

❖ રાજ્ય સરકારની યોજના

યોજનાઓ/કાર્યક્રમો કે જે રાજ્ય સરકાર દ્વારા ડિઝાઇન, આયોજિત અને જેને 100% ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવે છે.

❖ ગ્રાન્ટ-ઇન-એઇડ વિ. સબસિડી વિ. લોન

પ્રધાનમંત્રી મત્સ્ય સંપદા યોજના (PMMSY)

(2020-21 થી 2024-25)

<https://pmmsy.dof.gov.in/#schemeintro>

ઇકોસિસ્ટમમાં રૂ. 20,050 કરોડનું રોકાણ

માછલીનું ઉત્પાદન 2024-25 સુધીમાં 19.75
મિલિયન મેટ્રિક ટન (2018-19) થી વધીને 22
મિલિયન મેટ્રિક ટન થશે

15 લાખ પ્રત્યક્ષ લાભકારી રોજગાર
તકોનું સર્જન અને પરોક્ષ
રોજગારની તકો કરતાં ત્રણ
ગણી સંખ્યા

46K Cr (2018-19) થી 100K Cr (2024-25)
સુધીની કમાણી બમણી નિકાસ

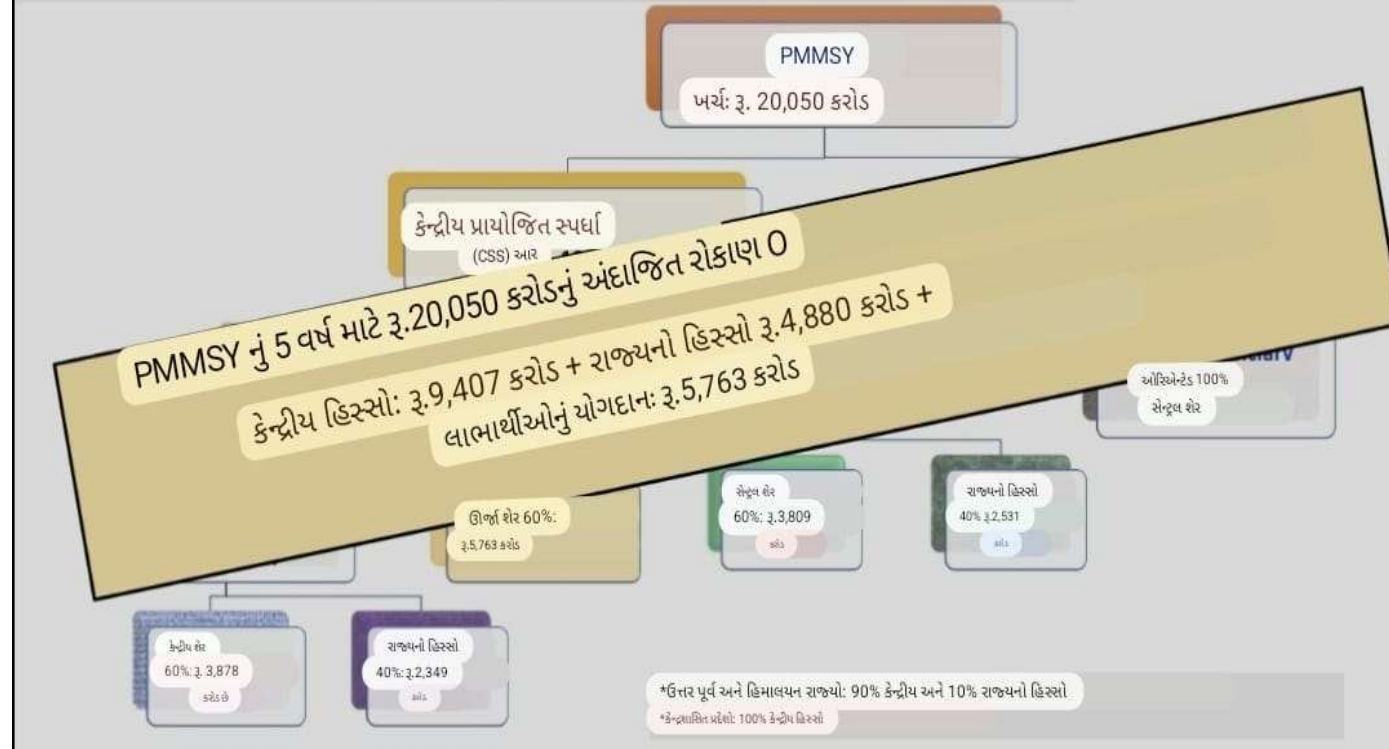

બાણાણી પછીનો ઘટાડો 20 25% થી 10%
થાય છે

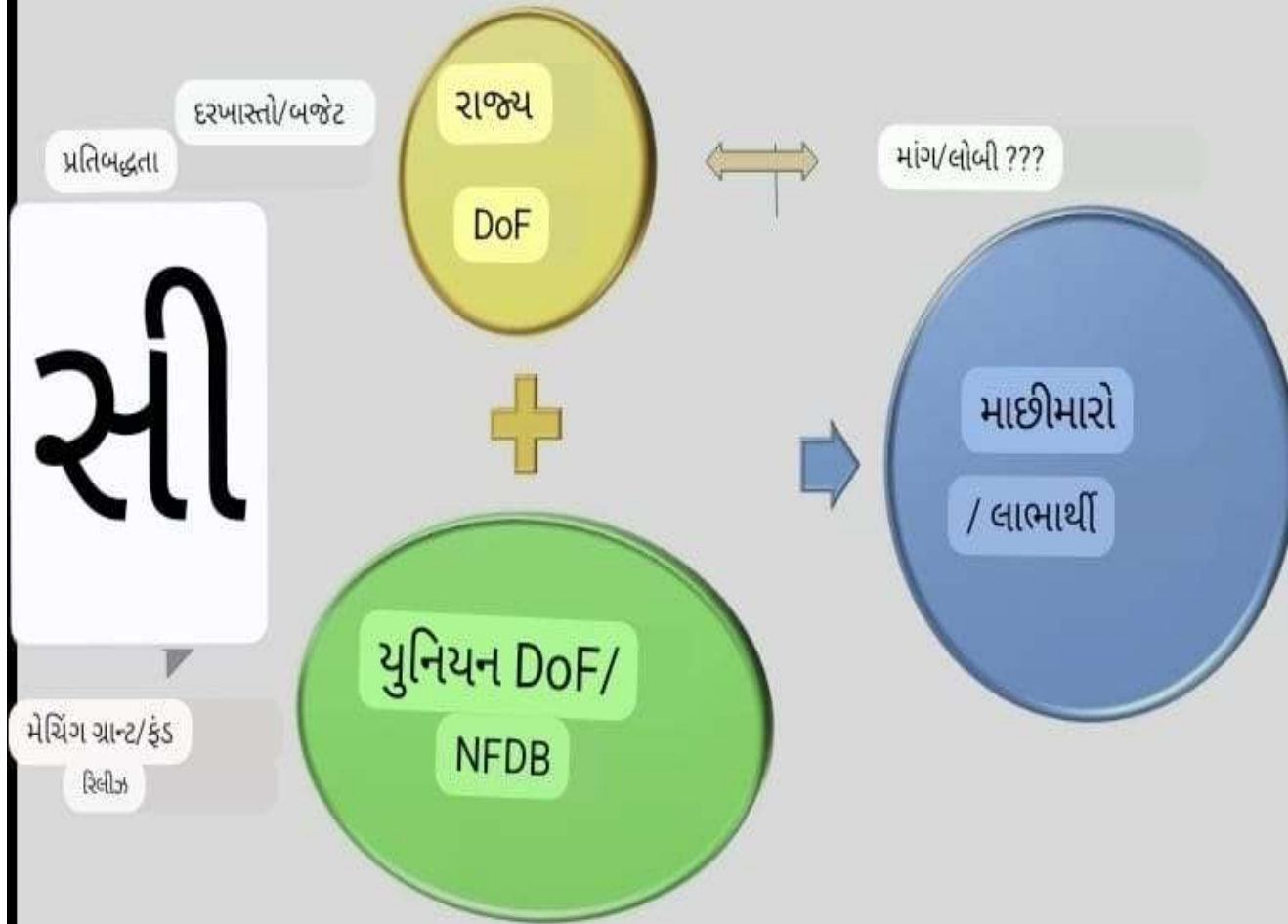

(માછીમારો અને માછીમારોની આવક બમણી
કરવી

PMMSY: 5 વર્ષ માટે ખર્ચ (2020-21 થી 2024-25)

PMMSY: માળખું અને ભંડોળ

❖ **PMMSY: કેન્દ્ર સરકારની યોજના**

1. જેનેટિક ઇમ્પ્રુવમેન્ટ પ્રોગ્રામ એન્ડ ન્યુક્લસ બ્રીડિંગ કેન્દ્રો (NBCs)
2. નવીનતાઓ અને નવીન પ્રોજેક્ટ્સ/પ્રવૃત્તિઓ, સ્ટાર્ટઅપ્સ, ઇન્ક્યુબેટર્સ અને પાયલોટ પ્રોજેક્ટ્સ સહિત તકનીકી પ્રદર્શન
3. તાલીમ, જાગૃતિ, એક્સપોઝર અને ક્ષમતા નિર્માણ
4. જળચર કોરંટાઈન સુવિધાઓ
5. કેન્દ્ર સરકાર અને તેની સંસ્થાઓના માછીમારી બંદરોનું આધુનિકીકરણ
6. NFDB, મત્સ્યોદ્યોગ સંસ્થાઓ અને મત્સ્યોદ્યોગ વિભાગ, ભારત સરકારના નિયમનકારી ઓથોરિટીઝને સપોર્ટ અને રાજ્ય મત્સ્યોદ્યોગ વિકાસ બોર્ડને સહાયની જરૂર છે.
7. સરકારની માલિકીના ડ્રેજર TSD સિંધુરાજ સહિત ક્ષિત્રીય સંસ્થાઓ માટે સર્વેક્ષણ અને તાલીમ જહાજો માટે સપોર્ટ
8. રોગ દેખરેખ અને સર્વેલન્સ નેટવર્ક
9. ક્ષિત્ર ડેટા કલેક્શન, ક્ષિત્ર સર્વે અને ક્ષિત્રીય ડેટાબેઝને મજબૂત બનાવવું
10. દરિયામાં દરિયાઈ માછીમારોની સલામતી અને સુરક્ષા સુનિશ્ચિત કરવા માટે સુરક્ષા એજન્સીઓને ટેકો
11. ક્ષિત્ર ફાર્મર્સ પ્રોડ્યુસર સંસ્થાઓ/કંપનીઓ (FFPOs/Cos)
12. પ્રમાણપત્ર, માન્યતા, ટ્રેસેબિલિટી અને લેબલીંગ
13. PMMSY ના અમલીકરણ માટે વહીવટી ખર્ચ (CSS અને ઘટકો બંનેના ખર્ચને પહોંચી વળવા)

❖ PMMSY: કેન્દ્ર સરકારની યોજના

A. ઉત્પાદન અને ઉત્પાદકતાની વૃદ્ધિ

a) આંતરદેશીય મત્સ્યોદ્યોગ અને જળચરઉછેરનો વિકાસ

b) મેરીકલ્ચર અને સીવીડની ખેતી સહિત દરિયાઈ મત્સ્યોદ્યોગનો વિકાસ

I. ઈનપુટ્સ સહિત સીવીડ કલ્ચર રાફ્ટ્સની સ્થાપના (સબસિડી તરીકે રૂ. 600/રાફ્ટ: 40%)

II. મોનોલિન/ટ્યુનેટ (રૂ. 3000/યુનિટ) સાથે સીવીડ કલ્ચરની સ્થાપના

III. બાયવલ્વ ખેતી (મસેલ્સ, ક્લેમ, મોતી વગેરે. (રૂ. 8000 / યુનિટ)

IV. ખુલ્લા સમુદ્રના પાંજરાની સ્થાપના (2L/યુનિટ)

c) સુશોભન અને મનોરંજક મત્સ્યોદ્યોગનો વિકાસ

d) ટેકનોલોજી પ્રેરણા અને એડેપ્શન

A. હાવેસ્ટ પછી અને કોલ્ડ ચેઇન ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર

a) કોલ્ડ સ્ટોરેજનું બાંધકામ/આઈસ પ્લાન્ટ

a. મોટરસાઇકલ આઈસ બોક્સ સહિત (રૂ. 30,000/-)

b. સાઇકલ આઈસ બોક્સ સહિત (રૂ. 4,000/-)

c. શ્રી વ્હીલર આઈસ બોક્સ અને ઇ-રિક્ષા સહિત (રૂ. 1.2 લાખ)

d. લાઇવ ફ્રિશ વેન્ડિંગ કેન્દ્રો (રૂ. 8 લાખ)

e. રેફ્રિજરેટેડ એન્ડ ઇન્સ્યુલેટેડ વાહનો (8-10 લાખ પ્રતિ વ્હીકલ)

f. 10 ટન ક્ષમતાના કોલ્ડ સ્ટોરેજ (24 લાખ)

g. કોલ્ડ સ્ટોરેજનું મોડર્નાઇઝેશન/આઈસ પ્લાન્ટ (રૂ. 20 લાખ)

a) ફ્રિશ ફ્રીડ મિલો

a) માર્કેટ અને માર્કેટિંગ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર

- સુશોભન માછલી/માછલીઘર બજારો સહિત માછલીના છૂટક બજારોનું નિર્માણ
- ક્વોરિયમ/ઓર્નામેન્ટલફિશના કિઓસ્ક સહિત ફિશ કિઓસ્કનું બાંધકામ
- ફિશ વેલ્યુ એડેડ એન્ટરપ્રાઇઝિસ યુનિટ્સ
- માછલી અને મત્સ્યઉદ્યોગ ઉત્પાદનોના ઇ-ટ્રેડિંગ અને ઇ-માર્કેટિંગ માટે ઇ-પ્લેટફોર્મ

a) ઊંડા સમુદ્રમાં માછીમારીનો વિકાસ

- પરંપરાગત માછીમારો (48 લાખ/જહાજ) માટે ઊંડા સમુદ્રમાં માછીમારીના જહાજોના સંપાદન માટે સપોર્ટ
- નિકાસ યોગ્યતા માટે હાલના માછીમારીના જહાજોનું અપગ્રેડેશન (6 લાખ/જહાજ)
- યાંત્રિક માછીમારીના જહાજોમાં બાયો-ટોઇલેટની સ્થાપના (20,000/જહાજ)

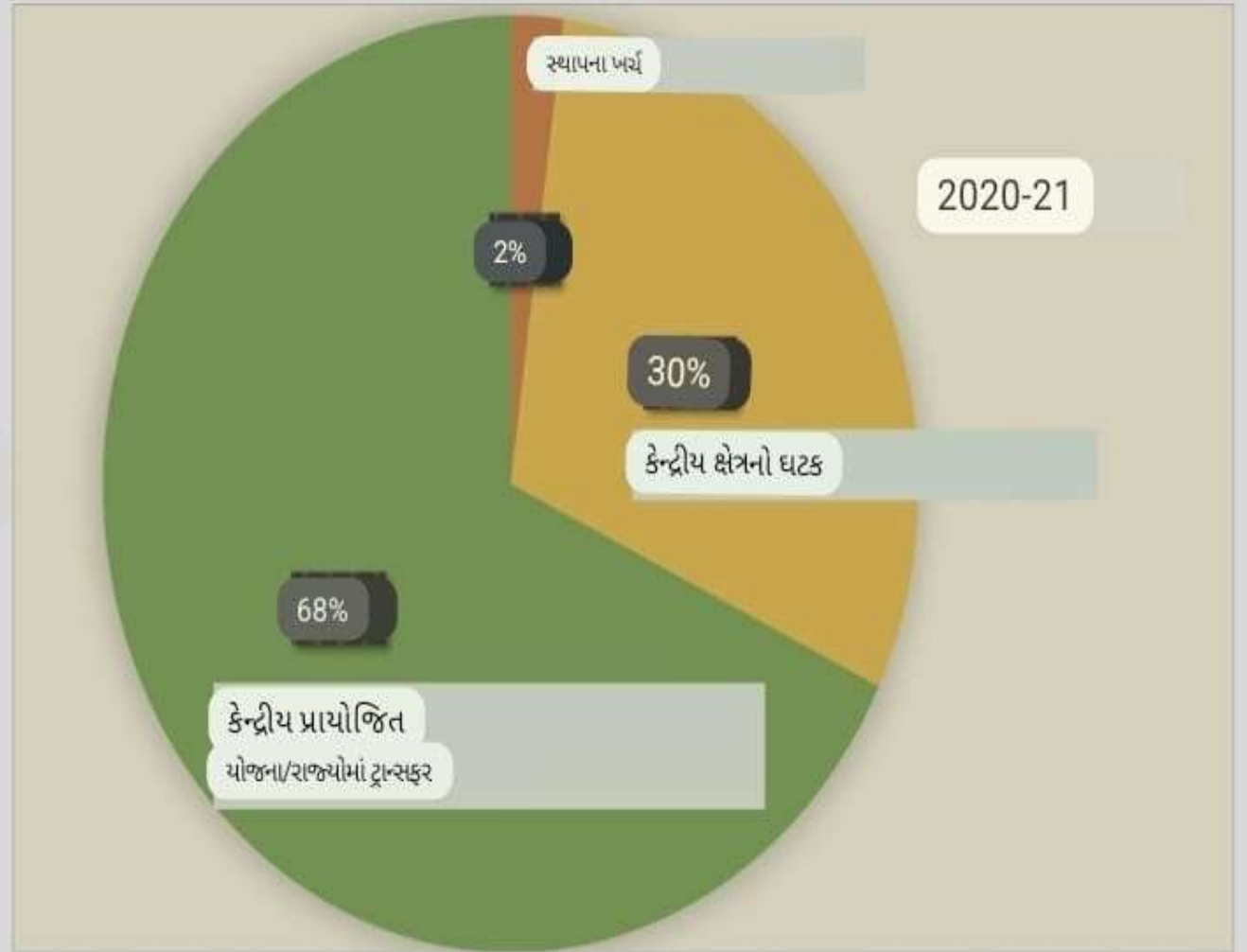
A. ફિશરીઝ મેનેજમેન્ટ અને રેગ્યુલેટરી ફ્રેમવર્ક

- a) મોનિટરિંગ, કંટ્રોલ અને સર્વેલન્સ -/ટ્રાન્સપોન્ડર્સ વગેરે જેવા પરંપરાગત અને મોટરચાલિત જહાજો માટે સંચાર અને/અથવા ટ્રેકિંગ ઉપકરણો
- b) માછીમારોની સલામતી અને સુરક્ષાને મજબૂત બનાવવી
- c) ફિશરીઝ વિસ્તરણ અને સહાયક સેવાઓ: સાગર મિત્ર
- d) માછીમારીના જહાજો અને માછીમારોનો વીમો - માછીમારીના જહાજો માટે વીમા પ્રીમિયમ સબવેશન અને માછીમારો માટે વીમા પ્રીમિયમ
- e) મત્સ્યોદ્યોગ સંસાધનોના સંરક્ષણ માટે માછીમારોને આજીવિકા અને પોષણ સહાય

કેન્દ્રીય
મત્સ્યોદ્યોગ
વિભાગ:

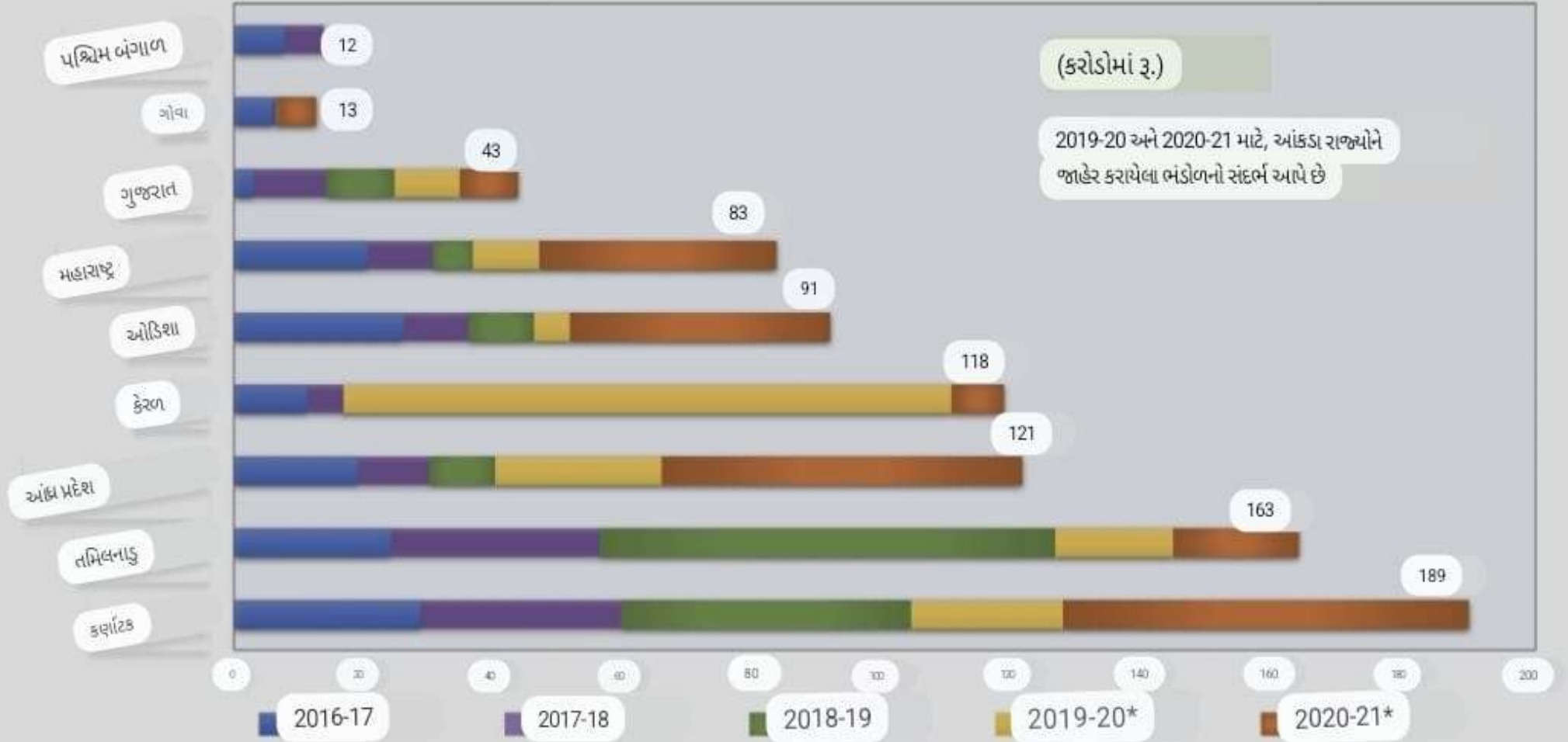
2020-21 માટે
ખર્ચ:

રૂ. 879 કરોડ

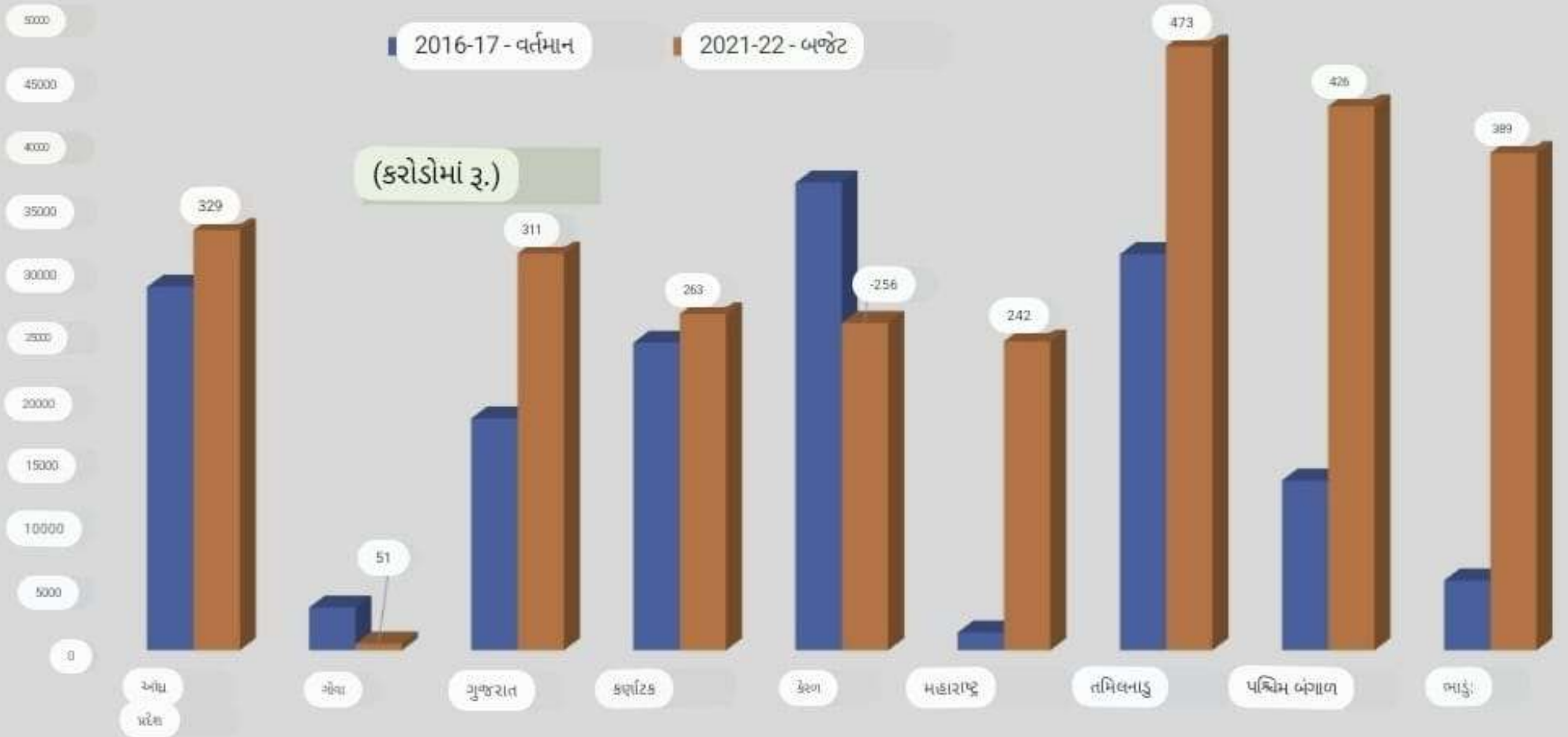

2021-22 માટે બજેટ અંદાજ: રૂ. ~1000 કરોડ

BR/PMMSY હેઠળ દરિયાકાંઠાના રાજ્યો દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતું ભંડોળ

કોસ્ટલ સ્ટેટ્સ ફિશરીઝ (DOF) બજેટ (2016-17 વિ. 2021-22)

કેસ સ્ટડી 1: તમિલનાડુનું ફિશરીઝ બજેટ (2017-2020)

(Rupees in Crores)

ખર્ચ	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
આવક	381 (70%)	563 (76%)	526 (68%)	487 (64%)
મૂડી	164 (30%)	182 (24%)	247 (32%)	269 (36%)
કુલ	545	744	773	755

2017-18 દરમિયાન વધારાના કારણો

- દરિયાઈ માછીમારોને રાહત સહાય પર ખર્ચમાં વધારો (24%) અને માછીમાર મહિલાઓ માટે (26%)
- પ્રતિબંધના સમયગાળા દરમિયાન દરિયાકાંઠાના માછીમારોને આજીવિકા સહાયતાના ખર્ચમાં 18%નો વધારો
-

કેસ સ્ટડી 1: તમિલનાડુ ફિશરીઝ બજેટ (2017-18)

રેવેન્યુ ખર્ચ

(કરોડમાં)

ઉપ-મથાળું	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
વહીવટી ખર્ચ	47 (12%)	4,949 (9%)	54 (10%)	61 (13%)
વિસ્તરણ અને તાલીમ ખર્ચ	93 (2%)	48 (1%)	20 (3%)	14 (3%)
કલ્યાણકારી લાભો	251 (66 %)	422 (75 %)	386 (73%)	360 (73%)
શિક્ષણ, સંશોધન અને વિકાસ	74 (20%)	86 (15%)	66 (14%)	52 (11%)

કેસ સ્ટડી 1: તમિલનાડુ ફિશરીઝ બજેટ (2017-2020)

- સબસિડી (34%) અને વળતર (2%) ની સરખામણીમાં કલ્યાણ ખર્ચમાં સહાયતા પર ખર્ચ (63%) પ્રભુત્વ ધરાવે છે.
- બિન-માછીમારી, માછીમારી પ્રતિબંધ અને ખરાબ માછીમારીની સિઝન દરમિયાન માછીમારોને રાહત અને આજીવિકા સહાય માટે લગભગ રૂ. 264 કરોડ ખર્ચાયા: રૂ. 354 કરોડના કુલ કલ્યાણ ખર્ચના 75%
- રાજ્યની મરીન ફિશર વસ્તીને મુખ્યત્વે લાભ મળ્યો હતો

કેસ સ્ટડી 1: તમિલનાડુનું ફિશરીઝ બજેટ (2017-2020)

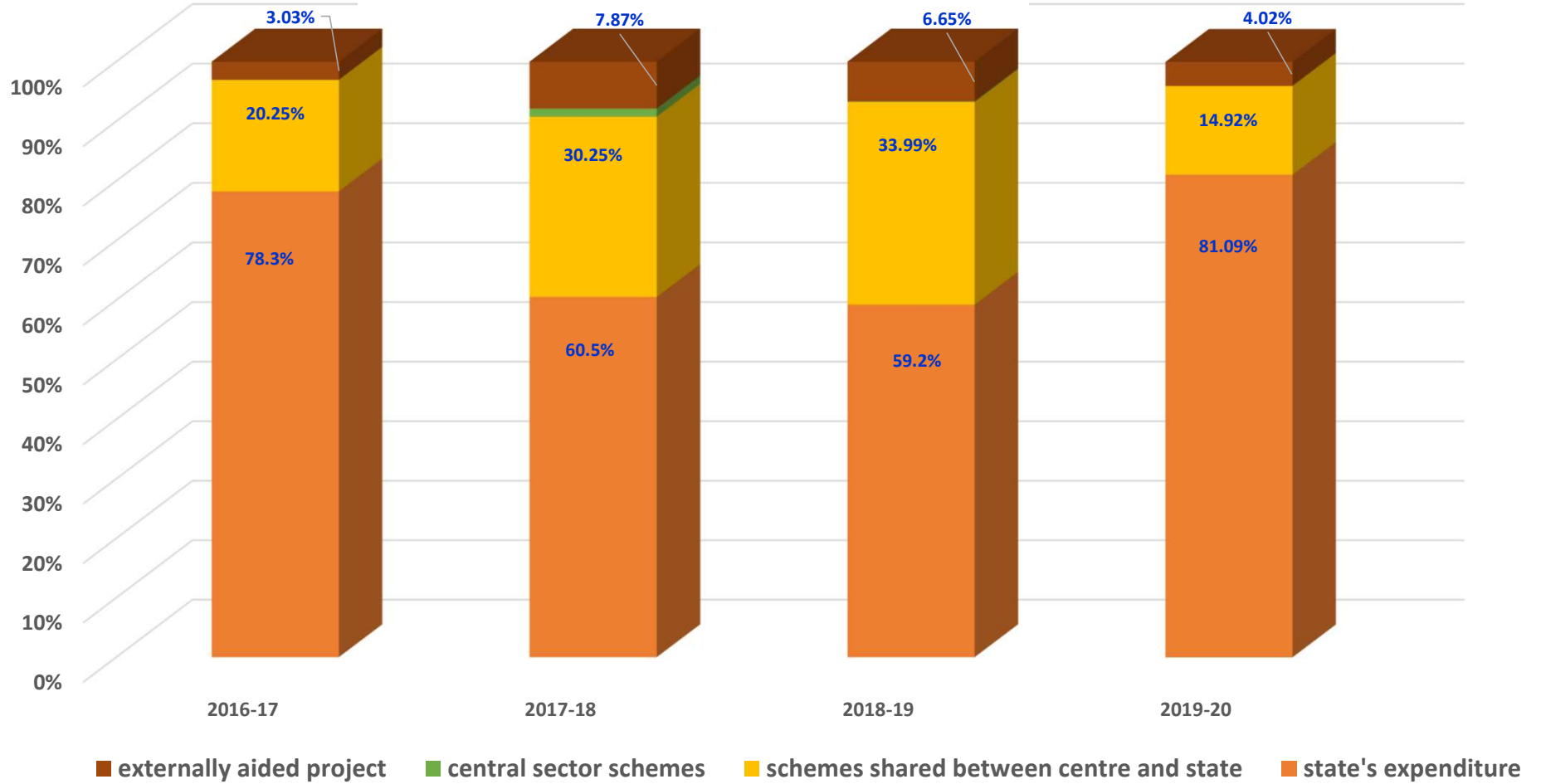
મુખ્ય કલ્યાણકારી યોજનાઓ

(કરોડોમાં રૂપિયા)

Sl. No	Schemes	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
1	પ્રતિબંધના સમયગાળા દરમિયાન દરિયાકાંઠાના માછીમારોને આજીવિકા સહાય	33	83	83	84
2	માછીમારોને કોમર્શિયલ કેરોસીનની ગ્રાન્ટ	27	22	26	26
3	માછીમારી ન કરવાના સમયગાળા દરમિયાન માછીમારોને વિશેષ ભથ્થું	83	83	83	86
4	નબળા મહિનાઓ દરમિયાન તમિલનાડુ દરિયાઈ માછીમારો માટે રાહત યોજના	38	63	63	62
5	પાતળા મહિનાઓ દરમિયાન તમિલનાડુ દરિયાઈ માછીમારો માટે રાહત યોજના	36	60	60	60

કેસ સ્ટડી 1: તમિલનાડુનું ફિસરીઝ બજેટ (2017-2020)

રાજ્ય વિ કેન્દ્રીય હિસ્સો

રાજ્યની યોજનાઓ-તમિલનાડુ

યોજના	એકમ ખર્ચ (રૂ.માં)	કુલ ખર્ચ (વર્ષ 2020-21માં રૂ.)
માછીમારી પ્રતિબંધના સમયગાળા દરમિયાન દરિયાઈ માછીમાર પરિવારોને નાણાકીય સહાય	5000/ Family	85.54
દુર્બળ માછીમારીની મોસમમાં દરિયાઈ માછીમાર પરિવારોને વિશેષ ભથ્થું	5000/ Family	87.26
દરિયાઈ માછીમારો માટે બચત-સહ-રાહત યોજના	4500/ Fisherwomen	60.32
ફિશિંગ ક્રાફ્ટને સેલ્સ ટેક્સમાંથી મુક્તિ હાઈ સ્પીડ ડિઝલ (એચએસડી) અને કેરોસીનનો પુરવઠો	25/ liter (Kerosene)	157.68 (97,256 KL of diesel) 6.30 (12,246 KL of industrial kerosene)

- ફિશરવુમનનો ફાળો- 9 મહિના માટે રૂ.1,500
- રાજ્યોનું યોગદાન – નબળાં મહિનાઓ દરમિયાન રૂ.3000નું વિતરણ
-

- 18,000 લિટર ડીઝલ/મિકેનાઈઝ્ડ બોટ/વર્ષના 10 સક્રિય ફિશિંગ મહિના
- 4000 લિટર ડીઝલ/મોટરચાલિત બોટ/વર્ષના 10 સક્રિય ફિશિંગ મહિના
- 3400 લિટર કેરોસીન/મોટરચાલિત કન્ટ્રી ક્રાફ્ટ/વર્ષના 10 સક્રિય ફિશિંગ મહિના
-

યોજના	એકમ ખર્ચ (રૂ.માં)	કુલ ખર્ચ (વર્ષ 2020-21માં રૂ.)
માછીમારીમાં રોકાયેલા દરિયાઈ માછીમારોને દૈનિક રાહત અન્ય દેશો દ્વારા પકડવામાં આવે છે	250/દિવસ/માછીમાર	0.29
માછીમારીમાં રોકાયેલા ગુમ થયેલા માછીમારોના પરિવારોને દૈનિક રાહત	250/દિવસ/માછીમાર	1.50
શ્રીલંકાના નૌકાદળ અને અન્યો દ્વારા ગોળીબારની ઘટનાઓને કારણે મૃતકો / ઈજાગ્રસ્ત માછીમારોના પરિવારોને રાહત	3 લાખ અને 5 લાખ (એકમાત્ર કમાનાર) - શૂટિંગને કારણે મોત 50,000- મોટી ઈજાઓ 20,000- સામાન્ય ઈજાઓ	-
માછલી પકડતી વખતે ગોળીબારને કારણે ગુમ થયેલા/મૃત્યુ પામેલા માછીમારોના બાળકોને ઉચ્ચ શિક્ષણ મેળવવા માટે નાણાકીય સહાય કરવા માટે કોર્પસ ફંડ		0.25
નવી ટુના લોંગ લાઈનર-કમ-ગિલ નેટર બોટ ખરીદવા માટે માછીમારોને સબસિડી પૂરી પાડવી	અંદાજિત યુનિટ કોસ્ટ રૂ.60 લાખના 50 ટકા અથવા વધુમાં વધુ રૂ.30 લાખ/યુનિટ સુધીના ખર્ચના 50 ટકા	51.30

કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા પ્રાયોજિત યોજનાઓ - તમિલનાડુ

યોજના	એકમ ખર્ચ (રૂ.માં)	ખર્ચ (વર્ષ 2020- 21માં રૂ.)
દરિયાઈ માછીમારો માટે રાષ્ટ્રીય માછીમાર બચત-સહ-રાહત યોજના (એન.એફ.એસ.આર.એસ.)	4500/ Fishermen	60.08
માછીમારો માટે જૂથ અકસ્માત વીમા યોજના	5 lakh - deceased fishermen 2.5 Lakh- injured fishermen	1.55
પરંપરાગત હસ્તકલાનું મોટરઈઝેશન	40% of unit cost of engine / 48,000 (whichever is less)	4.80
પાલ્ક ખાડી જિલ્લાઓમાં દરિયાઈ માછીમારીને ઊંડા સમુદ્રમાં માછીમારી કરવા માટે ટ્રોલ ફિશિંગના વૈવિધ્યકરણ માટે સબસિડી સહાય	80 lakh/boat	286
એફઆરપી બોટના નિર્માણ માટે સબસિડી સહાય	4.20 lakh/boat (40%)	1.70

- માછીમારોનો ફાળો- 9 મહિના માટે રૂ.1,500
- રાજ્યોનું યોગદાન – રૂ.1,500
- કેન્દ્રનું યોગદાન-રૂ. ૧,૫૦૦
- દુર્ભળ મહિનાઓ દરમિયાન વિતરણ કરવામાં આવે છે
-

- કેન્દ્રીય હિસ્સો- 50%
- રાજ્યનો હિસ્સો – 20 ટકા
- બેનેફિસિઅરીનું યોગદાન- 10%
- ઈન્સ્ટિટ્યૂશનલ ફાઈનાન્સિંગ- 20 ટકા
-

કેસ સ્ટડી 1: તમિલનાડુનું ફિશરીઝ બજેટ (2017-2020)

ખર્ચ /દરિયાઈ કિલોમીટર	45 lakhs
ખર્ચ/તટીય જિલ્લો	35 crores
ખર્ચ/ માછીમારી ગામ	79 lakhs
અંતર્દેશીય જળ બોડીનો ખર્ચ/હેક્ટર	1,240
ખર્ચ/સક્રિય દરિયાઈ મત્સ્યપાલન (પુરુષો અને સ્ત્રીઓ બંને)	6,546
ખર્ચ/સક્રિય દરિયાઈ માછીમાર પરિવાર	26,184
ખર્ચ/ સક્રિય દરિયાઈ માછલીઉછેર કરતી મહિલા	2,745
ખર્ચ/સક્રિય દરિયાઈ માછીમાર	2,291

₹

તમિલનાડુ મત્સ્યપાલન: વિસ્તરણ/સેવાની તીવ્રતા (2020)

ડીઓએફ સ્ટાફ (ટેકનિકલ) દ્વારા આવરવામાં આવતો મત્સ્યપાલન સંસાધન વિસ્તાર	1,978 ha
ફિશરીઝ વિભાગ સ્ટાફ દ્વારા આવરી લેવાયેલી માછલી ખેડૂતો	160
ફિશરીઝ વિભાગ સ્ટાફ દ્વારા આવરી લેવામાં આવેલા ઈનલેન્ડ ફિશર્સ	553
ફિશરીઝ વિભાગ સ્ટાફ દ્વારા આવરી લેવામાં આવેલા દરિયાઈ માછીમારો	3,166

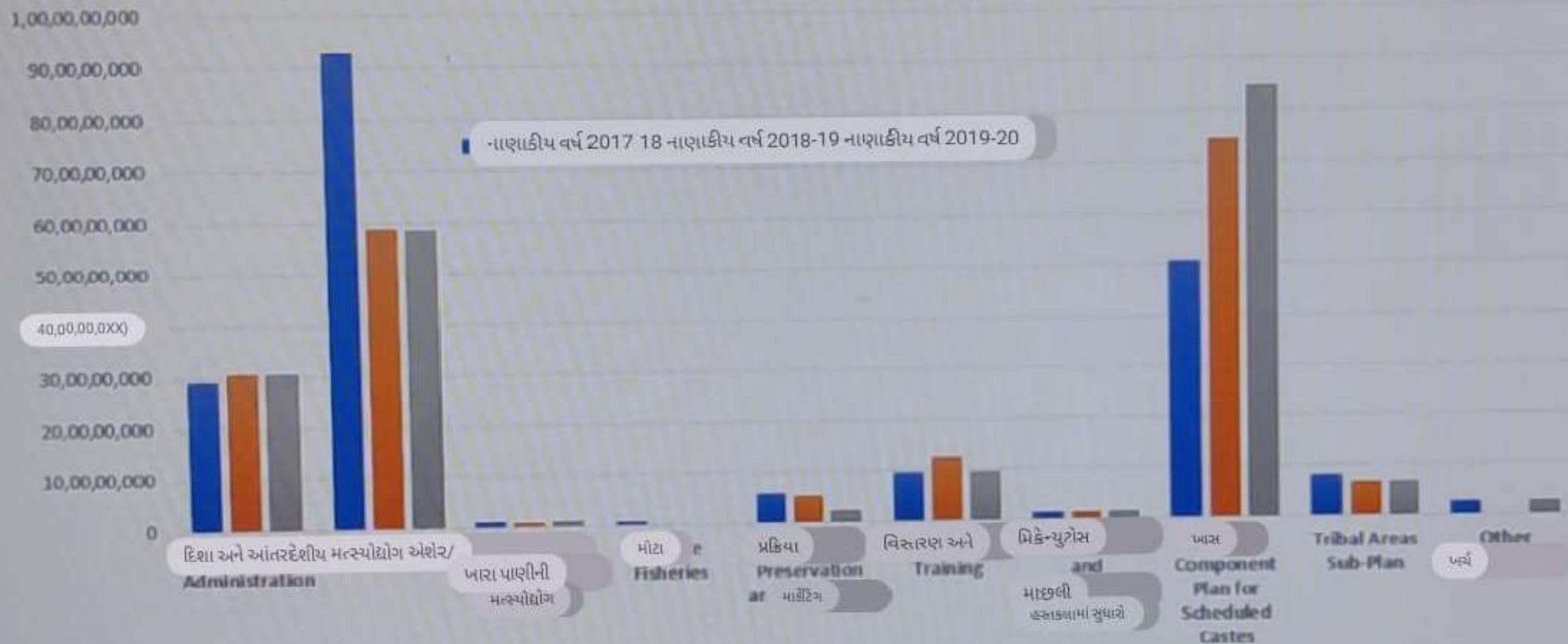
કેસ સ્ટડી 2: પશ્ચિમ બંગાળનું ફિશરીઝ બજેટ (2017-2020)

રૂ. કરોડોમાં)

નાણાકીય વર્ષ	બજેટ અંદાજ	સુધારેલ અંદાજ	ખર્ચ
FY 2017-18	401	363	332
FY 2018-19	414	353	259
FY 2019-20	452	379	274

- વાસ્તવિક ખર્ચ ફાળવવામાં આવેલા બજેટ કરતા ઓછો છે.
- છેલ્લા 3 વર્ષ દરમિયાન વાસ્તવિક ખર્ચમાં 17.3 ટકાનો ઘટાડો થયો છે.

સ સ્ટડી 2: પશ્ચિમ બંગાળનું ફિશરીઝ બજેટ (2017-2020)

કેસ સ્ટડી 2: પશ્ચિમ બંગાળનું ફિશરીઝ બજેટ (2017-2020)

રાજ્ય વિરુદ્ધ કેન્દ્રીય શેર (2017-2020) રૂ. કરોડોમાં

મુખ્ય પાસાઓ	FY 2017-18	FY 2018-19	FY 2019-20
રાજ્ય વિકાસ યોજનાઓ	187	147	141
રાજ્ય વિકાસ યોજનાઓ (કેન્દ્રીય સહાયતા)	32.3	8.4	17.3
કેન્દ્રીય ક્ષેત્ર યોજના	1		

કેન્દ્રનું યોગદાન
નજીવું (13 ટકા) છે.
છેલ્લા બે વર્ષ
દરમિયાન ઘટીને <5
ટકા થઈ ગયો છે

કેસ સ્ટડી 2: પશ્ચિમ બંગાળનું ફિશરીઝ બજેટ (2017-2020)

ખર્ચ /દરિયાઈ કિલોમીટર	Rs. 83,538
ખર્ચ/તટીય જિલ્લો	Rs. 65 lakhs
ખર્ચ/ દરિયાઈ માછીમારી ગામ	Rs. 70,207
ખર્ચ/ ઈનલેન્ડ વોટર બોડીનું	Rs. 3,639
ખર્ચ/દરિયાઈ માછીમારો	Rs. 33
ખર્ચ/સક્રિય આંતરિક માછીમાર	Rs. 207

કેસ સ્ટડી ૩: મહારાષ્ટ્રનું ફિશરીઝ બજેટ (2017-2020)

મત્સ્યોદ્યોગ	2017-18	2018-19	2019-20
દિશા અને સંચાલન	33.4	34.35	45.16
ઈનલેન્ડ ફિશરીઝ	2.57	34.94	0.34
એસચ્યુરીઅન/ બ્રેકિશ વોટર ફિશરીઝ	0.06	0	0
દરિયાઈ મત્સ્યોદ્યોગ	91.04	70.08	98.58
વિસ્તરણ અને તાલીમ	2.84	2.84	2.84
મત્સ્યપાલન સહકારી	0.86	0.08	0
અનુસૂચિત જાતિ માટે વિશેષ ઘટક યોજના (અનુસૂચિત જાતિ પેટા-યોજના)	0	6.56	0
અન્ય ખર્ચ	6.43	0.86	0.52
કુલ ખર્ચ (કરોડમાં રૂ.)	137.22	149.64	147.43

(Rs. in Crores)

ઘણા પ્રશ્નો બાકી છે???

- કેટલાક રાજ્યો શા માટે આટલો ઓછો ખર્ચ કરે છે? શું રાજ્યો પૂરતો ખર્ચ કરે છે?
- કોણ નક્કી કરે છે કે કેટલો ખર્ચ કરવો, શેના પર ખર્ચ કરવો અને કૌની પાછળ ખર્ચ કરવો???
- શું વધુ ખર્ચ કરવાથી મત્સ્યપાલન/મત્સ્યપાલન માટે સારી આજીવિકા/સુખાકારીમાં પરિવર્તિત થાય છે?
- શું આ યોજનાઓ સાચા/લાયક માછીમારો/માછલી કામદારોને લક્ષ્યાંકિત કરવામાં આવી છે?
- શું માછીમારોને પણ માછીમારો જેટલો જ ફાયદો મત્સ્યપાલન મહિલાઓને/માછલી કામદારોને થાય છે?
- શું આપણે મિકેનાઈઝ્ડ જહાજો/માછીમારોને ડીઝલ સબસિડી આપીશું?
- (સસ્ટેઈનેબિલિટી અને ઈક્વિટી)
- શું માછીમારો/મત્સ્યોદ્યોગને ખેડૂતો/અન્ય વ્યાવસાયિક જૂથોની સરખામણીમાં વાજબી હિસ્સો મળે છે?
-????

હું બજેટ, આઉટલે, સીએસ, સીએસએસ, સીએસએસ વગેરેને
સમજું છું.

પીએમએમએસવાય અને યોજનાઓ શું છે તે :
જાણીએ છીએ

આપણે જાણીએ છીએ કે દરિયાકાંઠાના રાજ્યો
માછીમારોને લાભ થઈ શકે છે !

<https://openbudgetsindia.org/>

કોઠારીકક 7 મીનવલમ (કાલનલડ પરામરીપ્પ, પાલવલમ મળ્ળમ્ મીનવલમ
તુળે)

DEMAND 7 FISHERIES (Animal Husbandry, Dairying and Fisheries Department)

2018-2019 લ્ સેલલ્લિરુ વેલનલ્લિલ્લ તોલકે પળ્ળિય મતિપ્પીડુ ESTIMATE OF THE AMOUNTS REQUIRED FOR EXPENDITURE IN 2018-2019					
2018-19 વરલ્લ સેલલ્લ તિપ્પડ મતિપ્પીડુ BUDGET ESTIMATE 2018-19					
		રુપાપ્ ઑયિરત્તિલ્ Rupees in Thousands			
		Revenue	Capital	Loan	Total
માલિયક કોઠારીકકે અલ્લમતિત્તત્તુ DEMAND FOR GRANT-Voted		7,33,00,88	2,83,52,09	...	10,16,52,97
મોત્ત તોલકે-સાડ્ડિયતુ APPROPRIATION-Charged		1	...	...	1
નિલરસ સેલલ્લ રુપાપ્ ઑયિરત્તિલ્ Net Expenditure Rupees in Thousands					
2016-17	2017-18	2017-18	2018-19		
કલ્લકુલ્લ	વરલ્લ સેલલ્લ તિપ્પડ મતિપ્પીડુ	તિરુત્ત મતિપ્પીડુ	વરલ્લ સેલલ્લ તિપ્પડ મતિપ્પીડુ		
Accounts	Budget Estimate	Revised Estimate	Budget Estimate		
2059 ડોત્તપ્ પલ્લિલ્લ	PUBLIC WORKS	7.46	10.00	10.00	10.00
2216 લીડુ વસતિ	HOUSING	...	85,00,01	28,05,01	56,95,01
2225 ઑતિ તિરાલિડર, પઢલ્લકુલ્લિલ્લ, ઁલ્લેય પિરુપ્પીડત્તપ્પડ વલુપ્પિલ્લ મળ્ળમ્ સિરુપાલ્લમયિલ્લ નલ્લ	WELFARE OF SCHEDULED CASTE, SCHEDULED TRIBES, OTHER BACKWARD CLASSES AND MINORITIES	1,07,31	1,12,95	1,10,08	1,26,62
2405 મીલ્લમ	FISHERIES	3,10,48,94	4,84,42,07	5,39,96,66	5,92,68,34
2415 વેલ્લલ્લમ્ ઑરાપ્સસિલ્લ મળ્ળમ્ કલ્લિલ્લ	AGRICULTURAL RESEARCH AND EDUCATION	60,50,79	46,92,94	66,96,25	81,19,52

સાભાર

• શ્રીમતી સુવેથા અને શ્રીમતી અકિલા: પીએચડી સ્કોલર્સ, આઈસીએઆર-સી.આઈ.એફ.ઈ.એફ.ઈ.

શ્રીમતી ગીતા અને શ્રીમતી દેબોશમિતા: એમએફએસસી સ્કોલર્સ, આઈસીએઆર-સી.આઈ.એફ.ઈ.

શ્રી વોણુગોપાલ, સુશ્રી નિવેદિતા અને આઈસીએસએફ ટીમ

धन्यवाद

dhan'yabāda

આભાર

ābhāra

धन्यवाद

dhan'yavāda

ధన్యవాదాలు

dhan'yavādālu

THANK YOU

ధన్యవాదಗಳು

dhan'yavādagaḷu

നന്ദി

nandi

ଧନ୍ୟବାଦ

நன்றி

nan̥ri